אגרות הראי"ה - כרך א' - אגרת רב

תמצית האגרת

תאריך ומקום: ד' אייר תרס"ט - יפו
נמען: ר' חיים מיכל מיכלין

דיון לשוני על הביטוי 'בריחי' (שבת). הרב קוק משער שהביטוי הארץ־ישראלי 'ברי-חי' הוא היפוך אותיות של 'בעל כרחו', כלומר קבלת ייסורים ברצון, בניגוד לבבלי 'מאי אפשר למיעבד'. הרב קוק מברך לרפואת חולי ציון.

עיקרי הדברים

- דיון לשוני: 'בריחי'.
- ברכת רפואה.

נוסח האגרת

ב"ה[1], עה"ק[2] יפו ת"ו[3], כ' אייר תרס"ט[4].

כ'[5] ידידי הרה"ח[6] היקר מר חיים מיכל מיכלין נ"י[7], שלו'[8] וברכה.

מכתבו היקר הגיעני. וע"ד[9] דדייק בלישנא, שכתבתי "בריחי", כלי רש"י[10] וכגי' שלנו בב' המקומות, כי"א[11] וקמ"ה דשבת, כך נאה לנו לדבר בלשון השגור ע"פ[12] הגירסא הפשוטה. ולא רחוקה היא בעיני, שאם האמת כד' הפלאה שבערכין, שיש בלשון הארמית הוראת כרח, כלומר בעל כרחו, שלא ברצונו, בא הסגנון הארץ-ישראלי, נגד נחמתא דבבלאי, דאמרי מאי אפשר למיעבד, ב"ק[13] ל"ח, אלא מקבלין ברצון ושמחים ביסורין, ונקטו סימנא ברי-חי, בחילוף האותיות, ע"ד[14] וישתכחו וישתבחו, גיטין נ"ו, והדרת חרדת, ברכות ל', ברי-וחי, וסימנא מילתא ככריתות ו'. וכן יהי סי'[15] טוב לכל חולי עם ד', ובפרט חולי העם היושב

---

1 ב"ה - ברוך השם
2 עה"ק - עיר הקודש
3 ת"ו - תבנה ותכונן
4 תרס"ט - השנה תרס"ט (1908/1909)
5 כ' - כבוד
6 הרה"ח - הרב החסיד
7 נ"י - נרו יאיר
8 שלו' - שלום
9 וע"ד - ועל דבר
10 רש"י - רבי שלמה יצחקי
11 כי"א - כי אם
12 ע"פ - על פי
13 ב"ק - בבא קמא
14 ע"ד - על דבר
15 סי' - סימן

בציון, להיות בריאים וחיים לאוי"ט[16], והסיר ד' מעמו כל מדוה, ולציון תעלה ארוכה בב"א[17], כנה"י[18] ונפש מכבדו ומוקירו,

הק' אברהם יצחק ה"ק

ודניאל ז' ט"ו "אתכריית רוחי", ודאי הכונה נחלשה, דלא כהמפ'. ולשון ס"נ[19] מורגל הרבה, ע"כ[20] אין לשבש גי' שלנו, כנ"ל[21].

הנ"ל

נוסח האגרות וההערות: אגרות הראי"ה, כרכים א׳-ד׳

16 לאוי"ט - לאורך ימים טובים
17 בב"א - במהרה בימינו אמן
18 כנה"י - כנפשו היקרה
19 ס"נ - דורש פענוח
20 ע"כ - על כן
21 כנ"ל - כנזכר לעיל